05/03/2025

Η Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η Εκκλησία μας καθόρισε κατά τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή να τελείται η Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων όλες τις Τετάρτες και τις Παρασκευές. Κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα τελείται μόνο τις τρεις πρώτες μέρες (Μ. Δευτέρα, Μ. Τρίτη και Μ. Τετάρτη).

Τη Μ. Τεσσαρακοστή δεν τελούνται μνήμες Αγίων τις καθημερινές (πλην των Αγίων Σαράντα και του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου) και συνεπώς Θεία Λειτουργία, λόγω του πένθιμου χαρακτήρα της Μ. Τεσσαρακοστής. Η Θεία Λειτουργία έχει αναστάσιμο χαρακτήρα και έτσι τη Μ. Τεσσαρακοστή τελείται μόνο τα Σάββατα και τις Κυριακές. Το Σάββατο είναι η ημέρα της εις άδου καθόδου του Κυρίου, κατά την οποία ο Κύριος «τα του θανάτου κλείθρα διεσπάραξεν». Η Κυριακή είναι η ημέρα της Αναστάσεως Του. Έτσι Θεία Λειτουργία τελείται αυτές τις δύο μέρες κατά τη Μ. Τεσσαρακοστή. Οι μνήμες

Αγίων τις καθημερινές μετατίθενται το Σάββατο ή την Κυριακή.

Οι πιστοί όμως, από τους πρώτους αιώνες, ήθελαν να μεταλαμβάνουν Σώμα και Αίμα Χριστού και τις καθημερινές. Έτσι σχηματίστηκε σταδιακά η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων. Τα Τίμια Δώρα, ο Άρτος και ο Οίνος, είναι έτοιμα κατά την προηγούμενη Θεία Λειτουργία της Κυριακής, είναι πλέον Σώμα και Αίμα Χριστού και μπορούν να προσφερθούν προς μετάληψη στους πιστούς.

Όταν βρισκόμαστε στην πένθιμη περίοδο της Μ. Τεσσαρακοστής, ο Ιερέας κατά τη Θεία Λειτουργία της Κυριακής, θα κόψει περισσότερα τεμάχια (συνήθως τρία) από τη σφραγίδα του προσφόρου, ανάλογα προς τον αριθμό των Λειτουργιών των Προηγιασμένων που θα τελέσει κατά την εβδομάδα.

Τα τεμάχια αυτά θα τα ευλογήσει κατά την ώρα που πρέπει και αυτά θα μεταβληθούν σε Σώμα Χριστού. Από αυτά το ένα θα χρησιμοποιηθεί για τη Θεία Μετάληψη της Κυριακής, τα άλλα (συνήθως δύο) θα εμβαπτισθούν στο Ιερό Ποτήριο και θα φυλαχθούν στο Ιερό Αρτοφόριο, για τις Λειτουργίες των Προηγιασμένων Δώρων που θα γίνουν εντός της εβδομάδας.

Η Λειτουργία των Προηγιασμένων είναι συνυφασμένη με τον Εσπερινό, είναι δηλαδή βραδινή. Σήμερα η Λειτουργία των Προηγιασμένων τελείται και κατά την εσπερινή αλλά και τις πρωινές ώρες προς διευκόλυνση των πιστών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Λειτουργία των Προηγιασμένων δεν έχει τον πανηγυρικό τόνο των άλλων Λειτουργιών, αφού κυριαρχεί σε αυτή το πένθιμο στοιχείο.

Φωτο: Ραφαήλ Γεωργιάδης, ope.gr